

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ผลของโปรแกรมส่งเสริมการจัดการกับอาการหายใจลำบากต่อ
คุณภาพชีวิตของผู้ที่เป็น โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง

ผู้เขียน นางสาวสินีนภา ป้อมเย็น

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร. พิกุล บุญช่วง	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พวงพยอม ปัญญา	กรรมการ

บทคัดย่อ

โรคปอดอุดกั้นเรื้อรังเป็นภาวะการเจ็บป่วยเรื้อรังและมีอาการหายใจลำบากเป็นอาการสำคัญที่ทำให้ผู้ป่วยต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล ถ้าไม่สามารถจัดการกับอาการที่เกิดขึ้นนี้ได้ จะส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติกิจกรรมและคุณภาพชีวิต การจัดการกับอาการจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้ป่วยเหล่านี้ การวิจัยกึ่งทดลองนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมส่งเสริมการจัดการกับอาการหายใจลำบากต่อคุณภาพชีวิตของผู้ที่เป็น โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ที่เป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังที่มารับการตรวจรักษาที่คลินิกโรคปอด แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ ระหว่าง ตุลาคม พ.ศ. 2546 ถึงมีนาคม พ.ศ. 2547 เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจำนวน 30 ราย แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 15 ราย ซึ่งทั้ง 2 กลุ่มมีลักษณะคล้ายคลึงกันในระดับความรุนแรงของโรค กลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมส่งเสริมการจัดการกับอาการหายใจลำบาก ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการดูแลตามปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล โปรแกรมส่งเสริมการจัดการกับอาการหายใจลำบาก คู่มือการจัดการกับอาการหายใจลำบากสำหรับผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังซึ่งผู้วิจัยพัฒนาขึ้น และแบบวัดดัชนีคุณภาพชีวิต การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงบรรยายและการทดสอบค่าที่

ผลการศึกษารูปได้ดังนี้

1. ผู้ที่เป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังที่ได้รับ โปรแกรมส่งเสริมการจัดการกับอาการหายใจลำบากมีค่าเฉลี่ยคะแนนคุณภาพชีวิตสูงกว่าก่อน ได้รับ โปรแกรมส่งเสริมการจัดการกับอาการหายใจลำบากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)
2. ผู้ที่เป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังที่ได้รับ โปรแกรมส่งเสริมการจัดการกับอาการหายใจลำบากมีค่าเฉลี่ยคะแนนคุณภาพชีวิตสูงกว่าผู้ที่เป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังที่ไม่ได้รับ โปรแกรมส่งเสริมการจัดการกับอาการหายใจลำบากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)

ผลการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่า โปรแกรมส่งเสริมการจัดการกับอาการหายใจลำบาก สามารถลดอาการหายใจลำบากและเพิ่มคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังได้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่า บุคลากรทางการแพทย์บาลควรนำโปรแกรมนี้ไปประยุกต์ใช้กับผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้ที่เป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง

Thesis Title Effect of Dyspnea Management Promotion Program on Quality of Life Among Persons with Chronic Obstructive Pulmonary Disease

Author Miss Sineenard Pomyen

Degree Master of Nursing Science (Adult Nursing)

Thesis Advisory Committee

Associate Professor Dr. Pikul Boonchuang Chairperson

Assistant Professor Dr. Paungpayom Panya Member

ABSTRACT

Chronic obstructive pulmonary disease (COPD) is a chronic illness which dyspnea is a predominant symptom leading to hospitalization. If this symptom can not be managed, it will affect patient's daily activities and quality of life. Therefore, symptom management is essential for these patients. The purpose of this quasi-experimental study was to examine the effect of Dyspnea Management Promotion Program on quality of life among persons with COPD. The sample of this study were COPD patients attending the chest clinic, out patient department, Maharaj Nakorn Chiang Mai Hospital during October 2003 to March 2004. Thirty persons with COPD were purposively selected and equally assigned to the experimental or control group, 15 in each group. The subjects of these groups were similar in terms of severity of disease. The experimental group received the Dyspnea Management Promotion Program, while those in the control group did not. Research instruments consisted of a Demographic Data form, Dyspnea Management Promotion Program, a hand-book for dyspnea management for patients with COPD

developed by the researcher, and a Quality of life Index. Data were analyzed by using descriptive statistics and t-test. The results of the study were as follows:

1. The persons with COPD who received the Dyspnea Management Promotion Program had a post-test mean score of quality of life higher than the pre-test mean score ($p < .05$); and

2. The persons with COPD who received the Dyspnea Management Promotion Program had the mean score of quality of life higher than that of those who did not ($p < .05$).

The findings of this study showed that the Dyspnea Management Promotion Program could decrease dyspnea symptoms and increase quality of life among persons with COPD. The researcher also recommends that nurses should apply the Dyspnea Management Program Promotion in order to enhance quality of life among persons with COPD.